

**OBRAZLOŽENJE FINANCIJSKOG PLANA
AUTOCESTE RIJEKA - ZAGREB ZA 2021. GODINU I PROJEKCIJA
PLANA ZA 2022. I 2023. GODINU**

UVOD

Autocesta Rijeka – Zagreb d.d. osnovana je 1997. godine temeljem Odluke Vlade RH, a 1998. godine je Društvu dodijeljena koncesija za izgradnju i gospodarenje autocestom Rijeka – Zagreb na 28 godina. Proširenje koncesijskog područja na riječku obilaznicu, Most Krk i pristupne ceste regulirano je dodatkom Ugovora o koncesiji sklopljenim 2007. godine, kojim se trajanje koncesije produžuje na 32 godine i 11 mjeseci. Društvo gospodari s ukupno 187,3 km prometnica, od čega je 174,5 km autocesta i 12,5 km državnih cesta.

Autocesta Rijeka – Zagreb d.d. je društvo od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku i izvanproračunski korisnik. Temeljni kapital iznosi 2.152.000.000 kuna, a podijeljen je na 21.520 dionica nominalne vrijednosti 100.000 kuna. Republika Hrvatska jedini je dioničar društva.

Poslovanje Društva regulirano je Zakonom o koncesijama, Zakonom o trgovačkim društvima, Zakonom o računovodstvu, Zakonom o proračunu, Zakonom o cestama, Pravilnikom o održavanju cesta, odlukama Vlade Republike Hrvatske te drugim zakonima i pravilnicima vezano uz djelatnost Društva.

Gospodarska svrha Društva je zatvaranje financijske konstrukcije, građenje, gospodarenje i održavanje autoceste Rijeka-Zagreb te njenih cestovnih i pratećih objekata na cestovnom zemljištu u sklopu ostvarivanja prava iz Ugovora o koncesiji.

Vlada Republike Hrvatske je na svojoj sjednici dana 21. svibnja 2020. godine (NN 61/2020) donijela Odluku o izmjeni odluke o osnivanju dioničkog društva Autocesta Rijeka-Zagreb d.d. i dodjeli koncesije za građenje i gospodarenje Autocestom Rijeka-Zagreb, koja propisuje prestanak naplate cestarine na Krčkom mostu počevši od 15. lipnja 2020. godine.

Dana 10. lipnja 2020. godine sklopljen je V. dodatak Ugovora o izmjenama i dopunama ugovora o koncesiji kojim se regulira prestanak naplate cestarine na Krčkom mostu i obveza nadoknade prihoda od mostarine temeljem stvarno ostvarenog prometa s obzirom na broj i kategoriju vozila.

Istodobno s donošenjem odluke o ukidanju naplate cestarine na Krčkom mostu, donijeta je Odluka Vlade Republike Hrvatske (NN 61/2020) o pokretanju postupka za prestanak koncesije dane društvu Autocesta Rijeka-Zagreb d.d. i pripajanje društvu Hrvatske autoceste d.o.o. Dan prestanka koncesije i raskida Ugovora o koncesiji bit će dan upisa pripajanja društva Autocesta Rijeka-Zagreb d.d. društvu Hrvatske autoceste d.o.o. u registar Trgovačkog suda u Zagrebu. Od dana donošenja predmetne odluke u tijeku su pripremne radnje za provođenje iste.

PRIHODI

Prihodi Društva su cestarine, čiju visinu utvrđuje Društvo na način utvrđen Ugovorom o koncesiji, uz suglasnost Ministra, mora i prometa i infrastrukture. Osim cestarine Društvo ostvaruje prihode od korištenja cestovnog zemljišta za prateće i uslužne objekte na trasi autoceste te ostale prihode iz redovnog poslovanja.

Predloženi Financijski plan prihoda u 2021. godini iznosi 600.835.774 kn, u 2022. godini iznosi 606.723.060 kn, a u 2023. godini iznosi 684.410.803 kn.

Prihod temeljem provedbe Ugovora o koncesiji odnosi se na održavanje riječke obilaznice i sanaciju mosta Krk, projektiranje i izvlaštenja te održavanje dionica autoceste A7 od čvora Orehovica do čvora Križišće (u planu preuzimanje od HC-a), pristupne državne ceste D404 od čvora Draga do grada Rijeke te pristupne državne ceste D102 od čvora Križišće do Krčkog mosta. Dodatno, dana 15. lipnja 2020. godine ukinuta je naplata cestarine na Krčkom mostu, sukladno Odluci Vlade Republike Hrvatske od 21. svibnja 2020. godine (NN 61/2020) za sve kategorije korisnika i vozila. Nastavno na ovu odluku, sklopljen je V. dodatak Ugovora o koncesiji kojim se regulira refundacija neostvarenog prihoda od cestarine na Krčkom mostu iz državnog proračuna. Planirani prihodi iz državnog proračuna usklađuju se s Ministarstvom mora, prometa i infrastrukture koje određuje iznos sredstava za pojedinog korisnika. Slijedom navedenog, planiran je iznos prihoda u 2021. godini od 10 milijuna kuna, dok u narednim godinama nema planiranih prihoda s ove osnove, zbog planiranog pripajanja društva Autocesta Rijeka-Zagreb d.d. društvu Hrvatske autoceste d.o.o.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga su osnovni prihodi koje Društvo ostvaruje te su u Financijskom planu za 2021. godinu planirani u iznosu od 545.316.849 kn, u 2022. godini u iznosu od 578.721.098 kn i u 2023. godini u iznosu od 656.408.841 kn. Najvećim dijelom se ovaj prihod sastoji od prihoda od naplate cestarine.

Autocesta Rijeka – Zagreb d.d. prima pomoći iz inozemstva temeljem odobrenih projekata koji se financiraju većinskim dijelom iz bespovratnih sredstava EU fondova. Projekti započeti ranijih godina čije izvršenje se proteže i na 2021. godinu, sufinancirani bespovratnim sredstvima u visini od 85% vrijednosti projekta su:

- CROCODILE II CROATIA
- CROCODILE III CROATIA

Ukupni iznos planiranih prihoda u Financijskom planu Autoceste Rijeka – Zagreb d.d. za 2021. godinu iz EU fondova iznosi 17.516.963 kn, dok u narednim godinama nema planiranog prihoda po toj osnovi.

Prihode od imovine čine prihodi od mjesečne naknade za prateće uslužne objekte dane u potkoncesiju i najma zemljišta za odašiljače, sukladno dugoročnim sklopljenim ugovorima, te kamate na oročena sredstva i depozite po viđenju. Planirani iznos po ovoj osnovi iznosi 28.001.962 kn za sve tri godine obuhvaćene ovim Financijskim planom (2021. – 2023.).

RASHODI

Veći dio kreditnog portfelja sastoji se od kredita podignutih sa svrhom financiranja izgradnje autoceste i proširenja koncesije. Nakon završetka projekta izgradnje autoceste, ugovarana su nova kreditna zaduženja za podmirenje kreditnih obveza i refinanciranje.

Kamatne stope svih kredita ugovorene su na bazi Euribora uvećanog za određenu maržu, osim sredstava euro obveznica za koje je ugovoren fiksni iznos kamate, čija otplata je započela u 2019. godini. Pojavom pandemije bolesti COVID-19 došlo je do poremećaja u poslovanju i gospodarskoj aktivnosti te znatnog pada prihoda. Sukladno Smjernicama za racionalizaciju poslovanja definiranim u zaključku Vlade RH (Klasa: 022-03/20-07/89; UrBroj: 50301-25/14-20-2) od 2. travnja 2020. godine, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture ishodilo je moratorij za plaćanje kamata na obveznice koje dospijevaju 2021., 2022. i 2023. godine do jedinstvenog roka dospijeaća dana 15. siječnja 2030. godine.

Rashodi za kamate za primljene kredite i zajmove planirani u 2021. godini iznose 69.131.635 kn, dok projekcija rashoda za ovu namjenu u 2022. godini iznosi 75.371.459 kn, a u 2023. godini iznosi 63.326.838 kn.

RAČUN FINANCIRANJA

Društvo će podmiriti dug po glavnica kredita prema ugovorenoj dinamici dospijeaća obveza po godinama, u 2021. godini iznos od 568.423.020 kn, u 2022. godini iznos od 628.780.476 kn te u 2023. godini iznos od 449.644.113 kn.

Svi krediti osigurani su državnim jamstvima, osim sredstava Ministarstva financija prikupljenih izdavanjem euro obveznica.

Financijskim planom predviđeno je novo kreditno zaduženje u 2022. godini u okvirnom iznosu od EUR 70 milijuna, s obzirom na nedostajuća sredstva u 2022. i 2023. godini.

POSEBNI DIO

U Financijskom planu Autoceste Rijeka – Zagreb d.d. predloženi iznos rashoda za program Administrativno upravljanje i opremanje u 2021. godini iznosi 32.487.351 kn, u 2022. godini iznosi 32.704.036 kn, a u 2023. godini iznosi 33.104.526 kn.

Ulaganje u Program građenja i održavanja autocesta na koncesijskom području Autoceste Rijeka – Zagreb d.d. planirano je u iznosu od 306.216.787 kn u 2021. godini, 277.647.565 kn u 2022. godini te 292.979.439 kn u 2023. godini.

Navedeni planski iznosi dijele se na:

REDOVNO ODRŽAVANJE

Ukupni planirani godišnji iznos za redovno održavanje u 2021. i 2022. godini iznosi 163.738.265 kn, a u 2023. godini iznosi 147.364.439 kn.

Temeljem provedenog javnog natječaja s tvrtkom HAC d.o.o. dana 14. prosinca 2018. godine sklopljen je Ugovor o održavanju autoceste, naplati cestarine i vođenju prometa na rok od četiri godine.

Financijskim planom planirani su i rashodi za uslugu održavanja dionice autoceste A7 od čvora Orehovica do čvora Križišće, pristupne državne ceste D404 od čvora Draga do grada Rijeke te pristupne državne ceste D102 od čvora Križišće do Krčkog mosta, koju ARZ d.d. sukladno IV. Ugovoru o izmjenama i dopunama Ugovora o koncesiji za građenje i gospodarenje Autocestom Rijeka – Zagreb ima obavezu preuzeti na upravljanje.

IZVANREDNO / INVESTICIJSKO ODRŽAVANJE

Izvanredno održavanje obuhvaća ulaganja koje se odnose na sanaciju i održavanje autoceste i postojećih objekata na autocesti. Navedeni radovi izvode se u cilju dugotrajnijeg uređenja i poboljšanja pojedinih dijelova ceste, osiguranja sigurnosti, stabilnosti i trajnosti ceste te cestovnih objekata i povećanja sigurnosti prometa. Planirani iznos za izvanredno/investicijsko održavanje po godinama iznosi 87.000.000 kn u 2021. godini, 63.000.000 kn u 2022. godini i 65.000.000 kn u 2023. godini.

Radovi izvanrednog održavanja, obuhvaćaju održavanje dionica u prometu u ukupnoj duljini od 187 kilometara (174,5 km autocesta i 12,5 km državnih cesta), na kojima se nalazi:

- 38 vijadukata i mostova ukupne duljine 14,3 km
- Most Krk
- 18 tunela ukupne duljine 13 km

U trogodišnjem razdoblju obuhvaćenom ovim Financijskim planom ARZ planira provesti sljedeće aktivnosti izvanrednog održavanja:

- sanacija objekata – Most Krk, vijadukti Bukovo, Zečeve Drage, Golubinjak, Zalesina; prijelazne naprave na vijaduktu Drežnik, sanacija obloge u tunelima, šahti, sanacija odvodnje i dr.
- sanacija asfalta u Gorskom kotaru (A6), Zagreb – Bosiljevo (A1)
- popravci asfalta (A1, A6, A7)
- popravak naplatnih postaja i COKP-i, betonske staze naplate
- geomehanika i zaštita okoliša

Nakon što su stručne službe provele su u drugoj polovici 2018. godine specijalističke preglede građevina na dionicama kojima upravlja ARZ te su izrađeni projekti sanacije 5 vijadukata na dionici autoceste A6, koji su pokazali određenu sustavnu problematiku u vezi očuvanja trajnosti svojstava elemenata građevina (mostova i vijadukata), odnosno nešto povećani nivo oštećenja

uzrokovan složenim meteorološkim uvjetima i uvjetima zimskog održavanja ceste. Isto se također odnosi i na asfaltne kolnike, osobito stari kolnik na A6 u smjeru Rijeke.

S obzirom na zadane limite Financijskog plana sanacije objekata planirane su sukladno raspoloživim financijskim sredstvima unatoč provedenim specijalističkim pregledima stanja objekata i istražnih radova. Ostali radovi izvanrednog građevina planiraju se temeljem zakonskih obveza i procjena stručnih službi.

GRADENJE AUTOCESTA

Građenje autocesta obuhvaća izvlaštenja zemljišta i upise vlasništva koje za Republiku Hrvatsku sukladno Ugovoru o koncesiji provodi ARZ i rashode za izgradnju, nadzor, projektiranje s provedbom upravnog postupka, tehničke preglede i ishoda upisnih dozvola. Planirani iznos za građenje autocesta po godinama iznosi 29.270.331 kn u 2021. godini, 41.909.300 kn u 2022. godini i 76.715.000 kn u 2023. godini.

U trogodišnjem razdoblju obuhvaćenom ovim Financijskim planom ARZ planira provesti sljedeće aktivnosti građenja:

- Čvor Trinajstići – izvlaštenje, upravni postupak, izgradnja i nadzor
- Izmještanje državne ceste D6 čvor Novigrad – Lišnica – izrada projektne dokumentacije i provedba upravnog postupka, izvlaštenje, izgradnja i nadzor
- Čvor Matulji – rekonstrukcija čvora (izgradnja i nadzor)
- Implementacija LED - rasvjeta čvor Jastrebarsko (novelacija dokumentacije, radovi i nadzor)
- Rekonstrukcija i novelacija sustava video nadzora i sustava video detekcije na autocestama pod nadležnošću ARZ d.d.
- Usklađenje tunela dužih od 500 m na TEN-T pravcima prema Pravilniku o minimalnim sigurnosnim zahtjevima za tunele (izgradnja i nadzor)
- Modernizacija sustava naplate cestarine
- Projektiranje i provedba upravnog postupka te izgradnja zidova za zaštitu od buke – dijelovi A1, A6 i A7
- Proširenja kapaciteta autoceste Zagreb-Karlovac, sukladno rezultatima studije izvodljivosti – projektiranje i izvlaštenje
- Kontrolirani sustav odvodnje Orehovica – Kikovica – projektiranje

CROCODILE II i CROCODILE III

Troškovi provedbe projekata CROCODILE II i III koji se 85% refundiraju iz sredstava EU fondova u 2021. godini planirani su u iznosu od 20.608.191 kn. U 2022. i 2023. godini nema planiranih aktivnosti po predmetnim projektima.